

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Mottla a soudců JUDr. Jiřího Körblera a JUDr. Čestmíra Slaného ve věci

žalobce: **M. J.**, narozen xxx
bytem xxx, xxx

zastoupen advokátem Mgr. Jaroslavem Holubem
se sídlem Sochorova 3221/1, 616 00 Brno

proti

žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
se sídlem Vyšehradská 427/16, Nové Město, 128 00 Praha 2

jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Nové Město, 128 00 Praha 2

o náhradu nemajetkové újmy,

o odvolání žalobce a odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 7. února 2020, č. j. 44 C 60/2017-195,

takto:

- I. Řízení o odvolání žalované **se zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se v napadeném zamítavém výroku o věci samé (II) a ve výroku o nákladech řízení (III) potvrzuje**.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 47 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 47 000 Kč od 24. 10. 2017 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I), žalobu zamítl co do částky 613 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 613 000 Kč od 8. 9. 2017 do zaplacení a z částky 47 000 Kč od 8. 9. 2017 do 23. 10. 2017 (výrok II) a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 32 631 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobce.
2. Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobce na žalované domáhal zaplacení nemajetkové újmy, jež mu měla vzniknout v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územní odbor Blansko, Obvodní oddělení policie xxx, ze dne 2. 6. 2015, č. j. KRPB-135761-26/TČ-2015-060171-TEH, jímž byl obviněn ze spáchání trestného činu znásilnění. Rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 12. 12. 2016, č. j. 14 T 131/2016-212, byl uznán vinným ze spáchání zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání dvou let s podmíněným odkladem na zkušební dobu trvání tří let. K odvolání žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 7. 3. 2017, č. j. 8 To 48/2017-255, jenž nabyl právní moci dne 7. 3. 2017, žalobce zproštěn obžaloby žalobce podle § 226 písm. a) trestního řádu, neboť nebylo prokázáno, že stal skutek, pro který byl stíhán. Žalobce požadoval podle posledního stavu žaloby žalobu náhradu nemajetkové újmy ve výši 660 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 8. 9. 2017 do zaplacení, a to z titulu nezákonného rozhodnutí.
3. Žalovaná se proti žalobě bránila tím, že žalobce u ní dne 7. 9. 2017 uplatnil v žalobě popsáný nárok na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „OspŠk“) v celkové výši 2 000 000 Kč v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí v řízení vedeném u Okresního soudu v Blansku pod sp. zn. 14 T 131/2016. Žádost žalobce byla projednána dne 20. 10. 2017, když žalovaná konstatovala, že v předmětném řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 7 OdpŠk, avšak náhradu přiměřeného zadostiučinění žalobci poskytla v částce 3 000 Kč s tím, že nemajetkovou újmu způsobenou žalobci trestním stíháním neměla žalovaná v rámci předběžného projednání žádosti za dostatečně tvrzenou a prokázanou. Žalovaná měla za to, že je na místě přiznání zadostiučinění v peněžité formě, avšak pouze v souvislosti se zadržením žalobce policejním orgánem ve dnech 1. 6. 2015 až 3. 6. 2015. Z uvedených důvodů navrhla zamítnutí žaloby v plném rozsahu.
4. Soud prvního stupně v napadeném rozhodnutí vyšel ze zjištěného skutkového stavu (uvedeného v bodech 5. až 14. odůvodnění napadeného rozsudku), který právně posoudil dle § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a § 31a odst. 1 OdpŠk, přičemž vyslovil následující právní závěry (podrobně uvedené v bodech 18. až 25. napadeného rozsudku). Soud prvního stupně uzavřel, že v daném případě skončilo trestní stíhání žalobce rozhodnutím o zproštění obžaloby z důvodu podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu, a proto se na rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno, hledí jako na rozhodnutí nezákonné, jež zakládá nárok na náhradu škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. Zároveň soud prvního stupně shledal naplněnými i zbývající předpoklady odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu, tedy vznik této újmy a příčinnou souvislost mezi vydáním nezákonného rozhodnutí a vznikem újmy na straně žalobce. Soud prvního stupně se dále zabýval posouzením výše přiměřeného zadostiučinění na základě kritérií délky trestního stíhání, povahy trestního stíhání a dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného. K tomu soud prvního stupně uvedl, že trestní stíhání žalobce trvalo od 2. 6. 2015 (kdy mu bylo doručeno usnesení Policie ČR o zahájení trestního stíhání) do 7. 3. 2017 (kdy Krajský soud v Brně, jako soud odvolací, pravomocně zprostil žalobce obžaloby), tj. cca po dobu 1 roku a 9 měsíců. Žalobce byl trestně stíhán pro zločin

znásilnění, který je všeobecně společností považován za čin zavrženíhodný. K dopadům trestního stíhání do žalobcovy osobnostní sféry soud prvního stupně uzavřel, že žalobci vznikla nejen určitá újma v subjektivních pocitech frustrace, stresu a nejistoty, ale i újma objektivizované povahy zjištěná na podkladě provedeného dokazování. Žalobce byl v průběhu trestního stíhání omezen na osobní svobodě zadržením, a to po necelé dva dny. Žalobce se v důsledku trestního stíhání stáhl do sebe, nekomunikoval s okolím, trpěl depresemi, nespavostí a ve větší míře konzumoval alkohol. Žalobci byl po skončení trestního stíhání diagnostikován vysoký krevní tlak s nutnou medikací, avšak nebyla prokázána souvislost s předmětným trestním stíháním, žalobce zažíval stresové situace již před zahájením trestního stíhání, když řešil řadu závažných rodinných problémů. Trestní stíhání negativně zasáhlo do vztahu žalobce s jeho nezletilou dcerou N., protože styk s ní měl přerušen v období od 1. 6. 2015 do 17. 8. 2015, kdy byl soudem předběžně upraven jeho styk s nezletilými dětmi. Vztah žalobce s dcerou však nebyl zcela přerušen a žalobce se s ní nadále běžně stýká. Pokud jde o vztah žalobce se synem J., ten byl silně narušen již před zahájením trestního stíhání, kdy mezi nimi došlo i k fyzické potyčce. Syn se s žalobcem už tehdy stýkat nechtěl a nelze zde shledat souvislost s trestním stíháním žalobce. Soud prvního stupně neměl za prokázány negativní dopady trestního stíhání do profesního života žalobce.

5. Dále se soud prvního stupně zabýval formou a výší přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním, přičemž dospěl k závěru, že samotné konstatování nezákonnosti trestního stíhání není dostatečnou satisfakcí. Soud prvního stupně shledal přiměřenou satisfakci v částce 50 000 Kč, přičemž přihlédl k povaze trestní věci, kdy byl žalobce ohrožen vysokou trestní sazbou odnětí svobody a bylo mu kladeno za vinu jednání, které je veřejností považováno za zavrženíhodné. Současně vzal soud prvního stupně v potaz i život žalobce v menším městě, kde se o jeho trestním stíhání vědělo. Soud přitom dospěl k závěru, že uvedená výše odškodnění ob stojí i ve srovnání s obdobnými případy. Soud zde provedl srovnání s věcí vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 68 Co 198/2017, kde byla poškozenému přiznána satisfakce ve výši 60 000 Kč, a věcí vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 19 C 158/2016, kde bylo poškozenému přiznáno odškodnění ve výši 50 000 Kč. Ve věci sp. zn. 19 C 158/2016 trestní stíhání pro totožný trestný čin se stejnou trestní sazbou sice probíhalo po výrazně kratší dobu (8,5 měsíce), avšak žalobce zde byl po dobu 185 dnů vazebně stíhán. Mnoho shodných znaků pak vykazovalo řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 68 Co 198/2017, kde sice trestní stíhání rovněž trvalo po dobu kratší (7 měsíců), avšak žalobce byl ohrožen vyšší trestní sazbou odnětí svobody, a to až na 12 let za znásilnění své tehdy nezletilé třináctileté dcery, což je oproti předmětné věci čin hodnocený veřejností jako ještě mnohem závažnější a zavrženíhodnější. Shodně s předmětnou věcí zde však žalobce nebyl vazebně stíhán (a nebyl zde oproti žalobci v předmětné věci osobní svobody zbaven ani krátkodobě zadržením), nepřišel o zaměstnání, neztratil podporu blízkých osob, omezil kontakt s některými přáteli, věc nebyla medializována, důvody zahájeného trestního stíhání spočívaly v hluboce narušených rodinných vztazích žalobcovy rodiny, kde se členové rodiny rozhodli své neshody řešit prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení, žalobce zde byl opakovaně řešen v přestupkovém řízení, nebyl bezúhonným, protože již byl v minulosti odsouzen za dva trestné činy, a bydlel v menší obci (čítající 1 800 obyvatel), kde mnoho obyvatel o jeho trestním stíhání vědělo. Žalobce sám žádné přesvědčivé srovnání s jiným obdobným případem, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (v souladu s konstantní judikaturou reprezentovanou například rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014), neprovedl. Jelikož žalovaná žalobci již v průběhu řízení uhradila na nemajetkové újmě částku 3 000 Kč, soud žalované výrokem I uložil k úhradě zbývající částku ve výši 47 000 Kč včetně požadovaného zákonného úroku z prodlení z částky 47 000 Kč, avšak až ode dne 24. 10. 2017 do zaplacení, protože právě až od tohoto dne se stát s ohledem na ust. § 15 OdpŠk ocitl v prodlení. Co do zbytku požadované částky ve výši 613 000 Kč s požadovaným zákonným úrokem z prodlení

a dále co do zákonného úroku z prodlení z částky 47 000 Kč od 8. 9. 2017 do 23. 10. 2017 soud žalobu výrokem II zamítl.

6. Proti rozsudku soudu prvního stupně, a to do zamítavého výroku II (a akcesorického výroku III o nákladech řízení) podal odvolání žalobce, z důvodu, že nesouhlasil s výší přiznaného odškodnění a považoval ji za nedostatečnou. Jednak soud prvního stupně nedocenil výši trestu, který žalobci hrozil v souvislosti s nezákonným obviněním, žalobce jako laik vnímal ohrožení trestem při horní hranici zákonné sazby, ani zkušený obhájce nemohl klientovi zaručit, že mu při jeho předchozí bezúhonnosti bude případně uložen toliko podmíněný trest odnětí svobody. Žalobce minimálně do doby, než se dozvěděl, že státní zástupce nepodal odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 12. 12. 2016, č. j. 14 T 131/2016-212, mohl reálně očekávat trest odnětí svobody uložený nepodmíněně, a to v délce jistě ne zanedbatelné. Žalobce dále nesouhlasil s hodnocením dopadů nezákonného obvinění do rodinného života žalobce, jak jej učinil soud prvního stupně. Soud prvního stupně nebral do úvahy to, že dané situace a trestního stíhání bývalá manželka žalobce využívala k ovlivnění vztahu, když na dobu téměř tři měsíců zamezila žalobci styk s dětmi, tak i z pohledu dlouhodobého, když zejména tímto trestním stíháním byly vztahy s J. ještě zhoršeny. Nedošlo-li by k trestnímu stíhání žalobce, tak by ani bývalá manželka této skutečnosti nemohla využívat. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku změnil a žalobě zcela vyhověl.
7. Rozsudek napadla odvoláním i žalovaná v rozsahu vyhovujícího výroku I a nákladového výroku III, následně podáním ze dne 6. 4. 2020 žalovaná vzala své odvolání v celém rozsahu zpět, pročez odvolací soud výrokem I tohoto rozsudku řízení o odvolání žalované zastavil dle § 207 odst. 2 o. s. ř.
8. Žalovaná se vyjádřila k odvolání žalobce tak, že soud prvního stupně učinil správné skutkové zjištění, že žalobci za trestný čin, který mu byl kladen za vinu, hrozil trest odnětí svobody v trvání dvou až deseti let. Při zohlednění dalších skutkových okolností soud vyjádřil přesvědčení, že na žalobce se uvedená sazba (v plném rozsahu) reálně nevztahovala, a hrozil mu trest spíše nižší. Pokud žalobce uvádí, že nebyl schopen odhadnout hrozící výši trestu a jako laik pocíťoval hrozbu podle horní hranice příslušné sazby, je třeba odkázat na skutečnost, že žalobce měl od 2. 6. 2015, tj. již od počátku trestního stíhání, ustanoveného obhájce, se kterým měl možnost svou situaci konzultovat a který mu jistě podal kvalifikovaný odhad hrozícího trestu. Soud prvního stupně provedl přílehlající a přesvědčivé srovnání relevantní judikatury, při němž kromě jiného zohlednil v úvahu přicházející trest. Nejistota žalobce ohledně výše trestu již byla zahrnuta do zadostiučnění přiznaného soudem prvního stupně. Pokud jde o zásahy nezákonného trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, soud prvního stupně provedl v tomto směru důkladné dokazování, které se promítlo do právního hodnocení, závěry soudu prvního stupně jsou odpovídající, ani žalobce sám neuvádí, v čem konkrétně by měla spočívat nesprávnost skutkových zjištění či právního posouzení soudu v těchto oblastech. Hodnocení dopadů do rodinné sféry žalobce neshledala žalovaná chybným či neúplným. Soud prvního stupně správně konstatoval, že vztahy v žalobcově rodině byly zásadním způsobem narušeny již před zahájením trestního stíhání (rozpad manželství, navázání nového vztahu bývalou manželkou žalobce, spory o péči o děti, spory se synem J. atd.) a že pravděpodobně v jejich důsledku došlo k vyhrocení situace v podobě podání trestního oznámení na žalobce ze strany bývalé manželky. Jednalo se přitom o obvinění závažné, které muselo být orgány činnými v trestním řízení objektivně prošetřeno; rozhodně nemohlo být zpochybněno či zlehčeno jen s přihlédnutím k tomu, že bývalá manželka žalobce může mít motivaci se žalobci mstít či zahájené trestní stíhání využívat ve svůj prospěch. Soud prvního stupně připustil, že trestní stíhání negativně zasáhlo do vztahu žalobce s dcerou N., celkově však vztah s N. narušen nebyl, vzájemný vztah je hezký, dcera žalobce v roli otce akceptuje. Vztah žalobce se synem J. byl komplikovaný již před zahájením trestního stíhání a podle názoru žalované v důsledku trestního stíhání nedošlo k jeho zásadnímu zhoršení. Přechodné přerušování styku s dcerou N. bylo

soudem prvního stupně zohledněno při určování výše zadostiučinění, další zneužívání situace bývalou manželkou žalobce není v příčinné souvislosti s posuzovaným odpovědnostním titulem. Stejně tak nelze klást k tíži státu mezilidské vztahy, za jejichž kvalitu nesou odpovědnost především jejich aktéři. Žalovaná považovala napadený rozsudek soudu prvního stupně za věcně správný, přisouzené zadostiučinění za odpovídající obdobným věcem. Naopak žalobcem požadovaná částka je podle názoru žalované zcela nepřiměřená. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu potvrdil a žalované přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

9. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212 a § 212a o. s. ř.) a odvolání žalobce neshledal důvodným. Řízení o odvolání žalované bylo zastaveno, jak je uvedeno výše v bodě 7. odůvodnění.
10. Podle § 8 odst. 1 OdpŠk lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
11. Je ustálenou soudní praxí, že podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 35/1991, rozsudek ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001).
12. Podle § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odstavec 2).
13. Výše zadostiučinění přiznaného podle § 31a odst. 2 OdpŠk na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Nelze-li nalézt takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy (např. z titulu odpovědnosti státu za nezákonné omezení osobní svobody, nepřiměřenou délku řízení, náhrady nemajetkové újmy na zdraví ve formě bolestného nebo ztížení společenského uplatnění, újmy na osobnostních právech v rámci ochrany osobnosti, újmy z titulu porušení zákazu diskriminace podle obecné úpravy i v pracovněprávních vztazích apod.). Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy). V každém případě je primárně na žalobci, aby zvolil přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není

menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014).

14. Odvolací soud konstatuje, že ve světle shora uvedených zákonných ustanovení a citované judikatury soud prvního stupně zaměřil dokazování k rozhodným skutečnostem, provedl dokazování v potřebném rozsahu, výsledky tohoto dokazování náležitě zhodnotil postupem podle § 132 o. s. ř. a dospěl na základě provedení dokazování ke správným skutkovým zjištěním. Z těchto skutkových závěrů odvolací soud v této věci vychází při právním posouzení nároku žalobce, skutkový stav nedoznal změny ani v odvolacím řízení. Vzhledem k níže uvedenému právnímu posouzení věci, byl popsán skutkový základ shledán plně dostačujícím pro posouzení věci a žádných dalších skutkových zjištění nebylo zapotřebí. Z toho plyne i to, že odvolací námitka žalobce nesprávně zjištěného skutkového stavu (z hlediska nesprávného hodnocení provedených důkazů), není důvodná. Jelikož v řízení nebylo ani tak sporu mezi účastníky o existenci nezákonného rozhodnutí, jímž byl založen odpovědnostní titul státu, jde zejména o posouzení otázek vzniku újmy na straně žalobce v příčinné souvislosti s odpovědnostním titulem a posouzení přiměřenosti výše přiznaného zadostiučinění.
15. Základní podstatná zjištění soudu prvního stupně nebyla sporná, že předmětným usnesením policie bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání, přičemž nebylo zjištěno, že by si žalobce trestní stíhání zavínil (způsobil) sám. Trestní stíhání skončilo zproštěním obžaloby a důvodem pro zproštění obžaloby bylo to, že nebylo prokázáno, že stal skutek, pro který byl žalobce stíhán. V takovém případě se rozhodnutí o zahájení trestního stíhání považuje za nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk, a je tudíž dána odpovědnost státu za škodu i nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním.
16. V projednávané věci žalobce učinil předmětem řízení nárok na náhradu nemateriální újmy dle § 31a odst. 1 OdpŠk. Při posuzování nárokovaného zadostiučinění je třeba postupovat podle odstavce 2 citovaného ustanovení a nejprve zkoumat, zda samotné konstatování porušení práva je dostačující, a pokud nikoli, stanovit výši přiměřeného zadostiučinění v penězích s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. V daném případě, kdy trestní stíhání trvalo po dobu 1 roku a 9 měsíců, žalobce byl necelé dva dny omezen na osobní svobodě, trestní stíhání mělo negativní dopady do osobnostní i rodinné sféry žalobce, odvolací soud shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že konstatování porušení práva ani zadostiučinění ve výši 3 000 Kč, jehož se žalobci dostalo, nejsou dostačující a je namístě odškodnění v peněžní formě ve výši vyšší, než žalovanou dobrovolně vyplacené.
17. Podle závěrů shora uvedené judikatury je při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění v prvé řadě třeba provést srovnání s obdobnými případy a je přitom na zejména žalobci, aby případy vykazující jednotící prvky jmenoval. Odvolací soud konstatuje, že soud prvního stupně se pečlivě vypořádal se srovnáním obdobných případů, kdy bylo nezákonně sděleno obvinění z trestného činu znásilnění, na přílehlavé odůvodnění rozsudku soudu prvního se v této části odkazuje (viz bod 23. odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně). K tomu lze pro srovnání doplnit i další případy (známé odvolacímu soudu z úřední činnosti), např. ve věci řešené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 53 Co 92/2017 bylo přiznáno za nezákonné sdělení obvinění pro znásilnění sice odškodnění vyšší (160 000 Kč), nicméně v té věci trvalo trestní stíhání téměř 4 roky (dobu dvojnásobně dlouhou), poškozený byl ve vazbě, byl poškozen kromě rodinného i v profesním životě a věc byla medializována. Ve věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 68 Co 176/2018 bylo přiznáno za nezákonné obvinění poškozenému odškodnění ve výši 90 000 Kč, poškozený však byl stíhán pro trestný čin pohlavního zneužívání, který je vnímán obdobně (ne-li hůře) jako znásilnění z hlediska společenského odsudku, trestní stíhání trvalo 1 rok a 4 měsíce a poškozený ztratil zaměstnání, měl následky na zdraví. Naopak v řízení vedeném Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 206/2017 bylo přiznáno zadostiučinění za nezákonné sdělení obvinění ze znásilnění ve výši 10 000 Kč, kdy délka trestního stíhání činila méně než 1 rok a nebyly

prokázány dopady do rodinného a profesního života, do sféry sociálního okolí, ani do zdraví poškozeného, byly shledány (toliko) dopady do osobnostní sféry. I z uvedeného je patrné, že výše zadostiučinění přiznaná v tomto případě napadeným rozsudkem je přiměřená a odpovídající srovnatelným případům. Žalobce sám neuvedl žádný případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, v jehož rámci by bylo přiznáno zadostiučinění ve výši obdobné žalobnímu požadavku (alespoň v rádech několika set tisíc Kč).

18. Polemizuje-li žalobce v odvolání s hodnocením provedených důkazů soudem prvního stupně a sám předkládá hodnocení odlišné, v jehož rámci shledává dopady nezákonného sdělení obvinění do své do své osobnostní sféry, rodinného života, zdraví jako závažnější, odvolací soud konstatuje, že se tak nečiní na základě konkrétních skutečností plynoucích z důkazů a jejich vzájemného logického souladu a rozporu, nýbrž že jde toliko o vlastní výklad událostí bez vazby na konkrétní důkazy. Takové odvolací námítky nejsou způsobilé otrástit napadeným rozhodnutím.
19. Z vyložených důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. potvrdil, včetně závislého výroku o nákladech řízení.
20. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř. za situace, kdy ani jeden z účastníků nebyl se svým odvoláním úspěšný. Žalovaná vzala v průběhu odvolacího řízení své odvolání zpět z důvodů na její straně, protože muselo být řízení o jejím odvolání zastaveno – a považuje se tak za její neúspěch; ani žalobce s odvoláním neuspěl, neboť napadené rozhodnutí bylo potvrzeno jako věcně správné. Vzájemným procesním neúspěchem je odůvodněno rozhodnutí, podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává u soudu prvního stupně a rozhoduje o něm Nejvyšší soud.

Praha 1. října 2020

Mgr. Tomáš Mottl v. r.
předseda senátu